

Tárgy: Javaslat az on-line információszolgáltatás reformjára

Az MTA SZTAKI/ASZI osztálya (ill. annak elődei) teljes mértékben azonosulnak az IIF céljaival, számunkra egyáltalán nem közömbös az IIF program keretében nyújtott szolgáltatások minősége. Reméljük, hogy ezek nem csak szavak, hanem eddigi részvételünk és hozzájárulásaink az IIF programhoz, mindezt meggyőzően bizonyítják is.

Az IIF hálózatra épülő központi szolgáltatások egyik legfontosabbika (a levelezés mellett) az **on-line információszolgáltatás**. A Műszaki Tanács ill. az IIF Operatív Bizottsághoz korábban benyújtott és ott meg is tárgyalt javaslatunk szerint az on-line adatbázisszolgáltatás reformra szorul és ennek egyik eleme, hogy a korszerűtlennek, elavultnak tekinthető CDS/ISIS programról áttérjünk egy korszerű, professzionális szöveges adatbáziskezelő szoftverre. Az IIF fent említett bizottságai osztották ezt az értékelést és az esélyegyenlőség jegyében pályázatot írtak ki korszerű adatbáziskezelő szoftvereszköz szállítására. A pályázaton (melyet a Műszaki Tanács által kiküldött ad-hoc Bizottság szervezett) négy program (ALEPH, ORACLE, BASIS és BRS/SEARCH) indult. A programok mögött álló cégek 1991 decemberében egy rendkívül gondosan előkészített bemutató keretében a programok működését is demonstrálták. Az ad-hoc Bizottság majd ezt követően a Műszaki Tanács értékelése alapján két termék, a BASIS és a BRS/SEARCH volt az, amelyik minden tekintetben megfelelt a pályázat követelményeinek, elsősorban az ár (a BRS ára kb. fele a BASIS-ének) miatt azonban a BRS/SEARCH-t javasolta első helyen.

Az IIF közösség érdekei és a hazai információs kultúra fejlesztésének igénye azt indokolják, hogy az adatbázisszolgáltatás kérdésében gyors előrelépés történjen. Az IIF 4381 gépen felmértük az adatbázisok állapotát és használatát. Jelen pillanatban mintegy 50 adatbázis működik CDS/ISIS alatt. A mellékelt statisztikai összefoglaló tanúsága szerint (melynek adatait egy szintén mellékelt gépi statisztika alapján állítottuk össze) 1991 folyamán mintegy 250 felhasználó közel 10000-szer lépett ezekbe az adatbázisokba. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy az adatbázisszolgáltatás működik és érdeklődés is van az információk iránt. Meggyőződésünk, hogy egy korszerű eszköz és megfelelő propaganda mellett (ez utóbbira a közeli átállás reményében az utóbbi időben kisebb súlyt fektettünk) az érdeklődés megtöbbszörözhető és ami szintén fontos, a nemzetközileg is jólismert BRS felület segítségével adatbázisaink - a hálózaton keresztül - külföldről is lekérdezhetővé válnak.

Az átállás igen rövid idő alatt lebonyolítható. A BRS/SEARCH itt van, amennyiben az IIF megvásárolja, csupán legalizálni kell, ami egy formális eljárás, a rendszer a BRS Software Products cég felé tett szándéknyilatkozat napján **azonnal** szolgáltatásba állítható. Az IIF által szervezett bemutató is bizonyította, hogy CMS operációs rendszer alatt igen kedvező válaszidőkkel, megbízhatóan működik hálózaton keresztül is. A BRS/SEARCH magyarítása

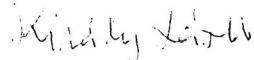
megoldott, az ISIS adatbázisok átkonvertálásához szükséges technológia rendelkezésre áll. (A BRS bemutatón az átkonvertált KI Kicsoda adatbázis működött.) Az IIF érdekeit is figyelembe véve elvállaljuk, hogy az IIF irodával egyeztetve a komolyabb érdeklődésre számot tartó ISIS adatbázisokat rövid idő alatt (átlagosan 5 nap/adatbázis) **átkonvertáljuk BRS alá** és szolgáltatásba állítjuk. Az IIF felhasználók számára még a tavasz folyamán BRS tanfolyamot tartunk, ellátjuk őket teljes angol nyelvű és egy - a legfontosabb lekérdezési lehetőségeket tartalmazó - magyar nyelvű dokumentációval. Ezeket az "extrákat" (magyarítás, adatbázisok átállítása, tanfolyam, dokumentáció) **ingyenesen nyújtjuk az IIF közösség számára.**

Az átállást követően – mely a fenti ütemezés alapján akár néhány hét alatt befejezhető – a 4381-es gépen nem szükséges többé a rendkívül korszerűtlen és az IBM által már egyáltalán nem támogatott OS/VS1 operációs rendszert és CICS-et futtatni, az összes IIF szolgáltatás VM/CMS alá kerül. Ez önmagában is jelentős megtakarítás, hisz a CICS éves bérleti díja 1.8 millió Ft!

A továbbiakban természetesen azt is vállaljuk, hogy az IIF-fel az ISIS alapú adatbázisszolgáltatás biztosítására kötött szerződés feltételeivel megegyező feltételek mellett biztosítjuk a BRS alapú adatbázisszolgáltatást.

A BRS-re való átállás kifejezetten kedvezően fogja befolyásolni a 4381 terhelését, hiszen ilymódon megszűnik a kettős operációs rendszer (OS/VS1 és CMS) kezelésével járó igen jelentős overhead. Az adatbázisszolgáltatás önmagában nem egy CPU igényes feladat, hisz egy lekérdezés a korszerű indexelési technikáknak köszönhetően igen gyors művelet.

Budapest. 1992. március 18.

Király László

MTA SZTAKI/ASZI

Melléklet

Statisztikai összefoglaló az ISIS adatbázisok 1991 évi használatáról.

1991 folyamán kb. **250 felhasználó** kérdezte le az IIF 4381-es gépén telepített kb. **50 adatbázist**. Az év folyamán regisztrált belépések száma **9300** volt.

A leggyakrabban lekérdezett adatbázisok:

ASCA (Current On-line, nemzetközi természettudományi szakfolyóirat bibliográfia)	1000
KIDA Ki kicsoda adatbázis	400
SZAB Érvényes magyar szabványok	360
NPA Országos Széchenyi Könyvtár Nemzeti Periodika	350
ZENE Zenei ikonográfia	200
EMSZ Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár	200
FBIO BIOGAL Műszaki Könyvtár Bibliográfia	130
HUN OSZK Hungarika Adatbázis	120
HUTM Magyarországi védjegyek ab.	100